

O Domine, linguam mihi dedisti, ut laudaret te, benediceret tibi, aliosque ad tibi benedicendum adduceret; da ut lingua mea te laudet, tibi que benedicat nunc et in sæcula sæculorum. *Amen.*

FERIA V POST DOMINICAM PASSIONIS.

DE MAGDALENA PECCATRICE.

Eecce mulier, quæ erat in civitate peccatrix (Luc. 7, 37).

Concionatores, qui sanctorum peccata dissimulant et propagare renunt, profanis similes videntur oratoribus, qui tunc magnas demigrasse credunt, cum vel minimos eorum defectus detexerint. At longe aliter se habet rethorica christiana, quæ cum ab omni adulationis nævo sit aliena, non minus peccata a sanctis perpetrata, quam virtutes ab iis acquisitas pandit. Nec ideo aliquam his Dei amicis injuriam irrogat; quin contra tanto eorum auget gloriam, quanto peccata ab iis quondam perpetrata et per penitentiam deinde deleta clarius manifestat. Nunquam procul dubio apertius patebunt crimina sanctorum, qui aliquando peccatis obnoxii fuerunt, quam in die iudicii, in quo omnibus videnda exhibebuntur; nec tamen ideo tunc sancti aliqua confusione operientur. Quinimo tanto majore fulgebunt gloria, quanto notiora et evidentiora erunt peccata, de quibus tandem generose triumpharunt, et quæ per penitentiam salutarem penitus extirparunt. Non ergo devotioni, et pio nostro erga Magdalenam affectui repugnabit, si crimina ejus expendamus et propalemus; hoc in ejus potius honorem redundabit. Imo hoc ipsum in majorem cedet gloriam Dei, qui tanto clementior et benignior apparet, quanto graviora sunt crimina, a quibus hanc mulierem, mediantibus divinæ gratiæ suæ auxiliis, liberavit. Magdalene ergo manifeste-

mus peccata, et cum Evangelista dicamus, quod hæc fuerit *mulier in civitate peccatrix. Aæ.*

Vidistis nonnumquam apes in horto variis floribus consito volitantes; quæ nunc in uno, nunc in altero flore aliquantum conquiescunt; quæ nunc istum, nunc illum florem sugunt; et quæ sive dulce, sive amarum sit quod in floribus inveniunt, ex eo semper mel suavissimum conficiunt, quo nil dulcius in rerum natura invenitur. Illas apes imitantur qui sanctorum acta debito modo inspicunt et scrutantur: hi enim vitam illorum, tamquam hortum, variarum virtutum floribus consertum contemplantur: atque modo humilitatem, modo patientiam, modo charitatem illorum considerando quiescunt, ut ex iis mel suum conficiant; seu ut ad easdem virtutes, quas in iis vident, sectandas excitentur. Immo si aliquid turpe et amarum in sanctorum vita adnotent; seu, si advertant, eos aliqua perpetrasse peccata, quæ per penitentiam deleverunt, inde etiam mel suum conficiunt, quia inde magna penitentiam suscipiendi motiva sumunt. Si totam Magdalene vitam hodie lustrare liceret, in ea quisque ardus penitentiae, humilitatis profundæ, et charitatis ardentissimæ videret exempla, quibus ad easdem virtutes sectandas non parum excitarentur. Quia vero de iis alibi, vos nunc solum advoco ad perpendeda peccata quæ perpetravit, et quæ per penitentiam delevit: quorum contemplatione quisque ad mel suum conficiendum, seu ad bene agendum non parum alicui poterit. Videamus ergo peccatorum Magdalene naturam, causas et remedia: videamus 1. *eorum naturam*, et speremus; 2. *eorum causas*, et timeamus; 3. *eorum remedia*, et iisdem utamur.

I PARS.

Peccatorum beatæ Magdalene natura.

Sicut in damnatis peccata, quæ per penitentiam non abstulerunt, sunt maculæ perpetuæ, quibus fœdantur et denigrantur, ita in beatis peccata, quæ salutaris penitentiae lavacro

expiarunt, sunt velut ornamenta, quibus in perpetuum decorantur et nobilitantur. Et ideo peccatorum Magdalensæ naturam et malitiam aperire non verebor, dicamque, quod peccatrici illius crimina fuerint 1. gravia: 2. pudenda: 3. scandalosa.

1. Magdalena, *peccatrix* dicitur non a verbis otiosis, mendaciis jocosis et aliis levibus, in quæ incidit peccatis, sed a multis et gravibus delictis, quæ perpetravit et quibus assueverat. Sicut enim Isaias propheta, ut uno verbo explicet multitudinem et gravitatem peccatorum, quibus obnoxia erat Sinagoga, vocat eam peccatricem: *ve genti peccatrici* (Isa. 1, 4): ita et Magdalena a sancto Luca Evangelista vocatur *peccatrix*, quasi dicatur peccatricum primiceria, et criminum habitaculum; quæ non in unum solum crimen, sed in multorum etiam gravissimorum peccatorum abyssum corruerat et misere volutabatur. De famosa et notoria illa peccatrice, teste sancto Marco Evangelista, Christus *septem eiecerat demonia*, seu omnis generis vitia, ut exponit sanctus Gregorius: *Quid per septem demonia, nisi universa vitia designantur? quia enim septem diebus omne tempus comprehenditur, recte septenario numero universitas figuratur; septem ergo demonia Maria habuit, quæ universis vitiis plena fuit.* Sicut septem habentur peccata capitalia, ita septem sunt demoniorum species, quæ nos ad illa peccata instigant et provocant. Quidam enim demones ad superbiam alliciunt, et hi vocantur *spiritus superbiæ*. Quidam ad fraudes et dolos homines excitant, et hi dicuntur *spiritus mendaces*. Alii ad luxuriam et impudicitiam trahunt, et appellantur *spiritus fornicationis*, vel *spiritus immundi*. Alii ad gulam impellunt, et nominantur *spiritus gastrinargiæ*. Alii ad acediam, et alii ad avaritiam homines movent; et isti nuncupantur *spiritus acediæ et spiritus avaritiæ*. Magdalena autem his omnibus malignis agitabatur spiritibus, his omnibus replebatur demoniis, quæ ad omnia vitia illam trahebant, atque illam gravibus quibusque vitiis alligatam detinebant. O quam gravia perpetravit peccata infelix illa mulier! ac insuper *quam pudenda et turpissima!*

2. Licet Magdalena omnibus fuerit obnoxia peccatis, quibus

aliqua mulier inquinari potest, iis tamen præcipue incubuit, quæ luxuriam spectant; horrendis, pudendis, et infamibus illis adhesit criminibus, quæ nec nominari debent in nobis. Equidem illa nominare non audeam, nisi sanctorum Patrum verbis uterer, qui Magdalenam vocare non verentur mulierem lascivam, impudicam, adulteram et meretricem. Rupertus Abbas illam cognominat *famosam peccatricem*, figuratam in illa, quam Oseas propheta vocitat, *uxorem fornicationum*: id est, mulierem venditam, ut luxuriæ vacaret. Divus Ephrem Syrus eam vocat mulierem *fornicationibus pollutam*. Divus Hieronymus, in prologo super Oseam, illam *meretricem et adulteram* appellare non erubescit. Et sanctus Chrysostomus eam dicit fuisse *lascivam, impudicam, et meretricem prostitutam in lupanari*. Quod quidem non stricte intelligendum est, ut sonat: cum enim dives esset Magdalena, haud crediderim, quod pretio temporali corporis venderet elegantiam: cum etiam esset nobilis simul et dives, vix credi potest, quod publica adiret lupanaria. Ideo vero eam sic vocat Chrysostomus, ut eam in multa horrenda et pudenda incidisse peccata doceat. Hoc et docuit S. Cyprianus, qui Magdalenam vocat *victimam castitatis*, non quod honestatem et pudicitiam suam Deo sacrificasset, sed quia pudendis multis addicta criminibus, suam pudicitiam dæmoni quasi in sacrificium obtulerat (1).

Dæmonibus et non Deo olim sacrificabant gentiles: iis vitulos, arietes, oves, aves, immo et nonnumquam proprios filios immolabant. Verum ut perpenderit S. Augustinus, omnium sacrificiorum supremum et dæmoni gratissimum fuit sacrificium

(1) Vix cunctari licet quid spiritalis utilitatis afferat huiusmodi enarratio scelerum Magdalena, præsertim cum turpius peccatorum reordatio nimis mentibus inhereat, dum penitentiæ memoria facile obliteratur. Consultius videtur, disserendo de Magdalena, strictim morem generis sancto Evangelio, ubi brevissime memorata ipsius vita nequam, postea ejusdem de penitentiâ, amore erga Redemptorem ac gestis tempore passionis fusc disseritur. Si quid autem minus utilitatis reperitur in hac concionis parte, peritiles sunt illæ partes ac magno cum auditorum profectu exponuntur a concionatore.

pudoris; quod tunc a mulieribus offerebatur, cum impudicitiae vacabant, quodque, inquit Augustinus, offerri solebat *Dea Floræ*, quæ vitam omnium impudicissimam duxerat. Turpe autem et infandum hoc sacrificium obtulit Magdalena, quæ ita lasciviæ indulsit, ut non solum mulier impudica, lasciva, et luxuriæ dedita dicatur; sed etiam *victima honestatis* vocetur: quia se totam peccatis horrendis, et inhonestis consecraverat. Quod autem Magdalena scelerum gravitatem valde adauget, ex eo fit *quod totius civitatis scandalo patebant*.

3. Erat quippe petra scandali, quæ aliis delinquendi et peccandi occasionem præbebat: ipsa impudica, alios etiam ad impudicitiam trahebat; sordescens ipsa immunditia et luxuria et alios ad immunditiam et luxuriam alliciebat. *Fuit*, inquit S. Ephrem Syrus, *fornicationibus polluta, et alios ad eandem immunditiam alliciens et inescans*. Unde S. Bonaventura Magdalenam vocat laqueum et sagenam: *illa mulier laqueus venatorum est, et sagenæ cor ejus*. Sicut enim aves capiuntur laqueo, et pisces sagenæ, ita et Magdalena erat quasi laqueus et sagenæ, quæ homines capiebantur, ad impudicæ inducebantur. Immo verba, monilia, pulchritudo, vestes pretiosæ, et omnia corporis sui ornamenta fiebant quasi laquei, quibus homines decipiebat, nec non ad nefanda et infanda trahebat. Quod præclare docuit sanctus Evangelista, cum de Magdalena dixit, non solum quod fuerit *peccatrix*, sed etiam quod fuerit *peccatrix in civitate*. Non in pago, vel in solitario quodam loco fuit peccatrix; *in civitate*, et civitate multitudine referta, ubi juvenes multi, plures nobiles, pluresque primarii optimates; *in civitate*, ubi opulenti mercatores, et magnates plerimi obscenæ voluptatibus inhiantes; *in civitate* tandem, in qua frequentes erant recreationes, epulæ, choreæ, et otia incentiva peccatorum. In hac civitate Magdalena fuit mulier *peccatrix*; et ita peccatrix, ut ab omnibus magnæ illius civitatis incolis ut talis agnosceretur. Sciebant omnes, Magdalenam esse juvenem, pulchram, divitem, et obscenæ libidinibus deditam; propterea ejus pulchritudine, ejusque illecebris, tanquam laqueis, innumeri capiebantur et ad peccandum al-

liciebantur. Ei ideo dixit Doctor Seraphicus, quod mulier illa *totam læserat civitatem*. Et sanctus Petrus Chrysologus ait, quod *a Magdalena ipsa civitas dicta erat peccatrix*; quia scilicet Magdalena multos ad lasciviam inducebat, innumeros ad prava desideria provocabat, omnibus fere hujus civitatis incolis erat in scandalum, et ab hac peccatrice omnes peccatores fiebant. Cum ergo tot, tanta et tam scandalosa fuerint Magdalena peccata, laudandus Deus, qui per suam clementiam et misericordiam hanc peccatricem a sceleribus liberavit. Extolenda etiam et laudanda hæc mulier, quæ de tot peccatis, et de tot animæ suæ hostibus gloriose triumphavit. Cum insuper sicut Magdalena a tam gravibus peccatis liberata sit, ita et peccatores quique debent vires resumere, arduum adversus vitia sua certamen imire et sperare, quod mediante divina gratia, quæ nulli deest, vincula peccatorum suorum solvere et in libertatem filiorum Dei redire poterunt, modo instar Magdalena penitentiam agant. Hæc mulier, quæ se totam voluptatibus sacrificaverat, postmodum Deo obtulit sacrificium justitiæ; corpus enim suum, animam suam, ac se totam penitentia durioris operibus consecravit; et mediante justo hoc sacrificio, in Deo speravit, Deum placavit, et salva facta est. O peccatores, quantumvis gravia et enormia sint vestra crimina, ne diffidatis, ne desperetis de Dei bonitate et misericordia; *sacificate sacrificium justitiæ, et sperate in Domino* (Ps. 4, 6); offerte Deo justum penitentia, bonorumque operum sacrificium. Quo oblato, sperate in eo; et ipse per suam piissimam misericordiam ab hominibus vos peccatis liberabit, sicut Magdalenam a peccatis, in quæ inciderat, liberavit. Sed postquam peccatorum Magdalena naturam expendimus, *eorum principia et causas inquiramus*.

II PARS.

Peccatorum beatæ Magdalene causa.

Unica peccatorum Magdalene physica et immediata causa fuit prava ejusdem voluntas; peccavit, quia voluit, et peccata ejus vere peccata non fuissent, si voluntaria non extitissent. Jam autem de prava hæc Magdalene voluntate, a qua ejus peccata immediate processerunt, non loquimur; de aliis causis inquirere oportet, quæ voluntati hujus mulieris peccandi ansam præbuerunt. Et hæc cause, meo quidem judicio, tres fuerunt: 1. Juventus otio dedita; 2. pulchritudo arte elaborata; 3. libertas occasionebus exposita.

1. Juventus, quæ gratiæ abundantioris et efficacioris auxilii est destituta, in multa et magna facile incidit peccata. Et ideo doctorum aquila, D. Augustinus, juventutem vocat *florem ætatis*. Sicut enim flores calore nimio exsiccantur, citius conteruntur grandine, auferuntur sæpe a nebulonibus, et ex sua natura cito transeunt, decidunt et arescunt: ita juventus, levissimæ tentationis impulsu, improvise malæ occasionis occursu, internarum passionum motu, ac etiam propria inclinatione ad peccatum et ad ruinam facile trahitur. Quæ omnia mirabiliter explicat novus quidam sacræ Scripturæ interpres, cum juventutem *Hævam ætatum* vocat. Sicut enim Hæva, unica veterinosi serpentis suggestione, levique demonis tentatione in peccatum lapsa est, ita juventus, quæ a potenti Dei manu speciali quodam modo non sustentatur, in peccatum facillime ruit, et in malorum omnium barathrum se præcipitat. Et hoc præcipue accidit, cum juvenis est otio dedita: otium etenim, teste Spiritu Sancto, est quasi doctor et pædagogus multam docens iniquitatem: *multam malitiam docuit otiositas*. Unde si mulieres sint simul juvenes et otiosæ, in multa haud dubie peccata incident. Ecce primam peccatorum Magdalene causam: peccavit et in gravia peccata cecidit, quia juvenis simul et otiosa fuit.

Magdalena etenim erat juvenis quædam mulier, quæ cum divitiis afflueret, laboribus non adstringebatur; omneque ejus studium erat, non orationi et meditationi vacare, non librorum spiritualium lectioni incumbere, non pauperes alere, non visitare infirmos, vel nudos operire et vestire: verum postquam monilibus, pigmentis, sericis, bysso et omni mundo muliebri se ornaverat, videri et videre, amari et amare quærebat: vel turpi indulgens otio, diverticulis terendo temporis aptissimis incumberebat. Juventus igitur et otiositas, farentibus divitiis et adulatoribus, initium fontemque præbuerunt tot peccatis, ut nuncupari meruerit satis infanda nota; *mulier in civitate peccatrix*. Nec una hæc fuit peccatorum ejus causa: accessit et alia, nempe *pulchritudo arte elaborata*.

2. Nihil mulieres ita optare solent, ut corporis pulchritudinem et vultus elegantiam. Cum enim non sint creatæ in duces, ut exercitibus præsent; nec in prelatos, ut mitris præfulgeant; nec in doctores, ut humerale circumferant; ad talia non aspirant; quum aliunde hominum æstimationem et amorem sibi conciliare contendant, per corporis pulchritudinem id assequi student, et ideo eam maxime expetunt, et in ea plurimum confidunt, *habens fiduciam in pulchritudine sua* (Ezech. 16). At si serio ponderetur, quæ et qualis sit illa pulchritudo, eam labilem et fallacem esse quisque fatebitur, *fallax gratia et vana est pulchritudo* (Prov. 31, 30). Fallax quidem est, quia homines illam spectantes decipit, et ad peccandum inducit: fallax quoque, quia ipsas mulieres, quæ pulchræ sunt, superbas, audaces, loquaces et ad plurima peccata proclives efficere solet. Et hoc potissimum accidit pulchris his mulieribus, quæ studiose suam excolunt pulchritudinem, et quæ ornate incedunt, ut similitudo templi. Hæc enim pulchritudo arte elaborata similis esse videtur materiæ primæ, quia sicut ex materia prima fiunt leones, lupi, serpentes, bufones, et omnis generis animalia, ita et per pulchritudinem plus quam par est arte excultam, mulieres fiunt superbæ, libidinosæ, et ad omnia vitia propensæ. Quod præcipue verum fuisse comprobatur in Magdalena, quæ erat mulier juvenis et pulchra nimis, et quæ na-

tivam pulchritudinem cerussa, nardo, aromatis, unguentis pretiosis, exquisitis vestibus, et omni quo poterat artificio, excolere satagebat. Hæc enim pulchritudo a natura Magdalene indita, arteque ejus elaborata, peccatorum illius origo fuit et causa. Hæc pulchritudine multos sibi amasios et servos faciebat; et seipsam identidem multorum criminum servam efficiebat. Elaborata hæc pulchritudine capiebat et capiebatur; homines capiebat, quos ad peccata multa trahebat: et a peccatis capiebatur, quibus se illaqueabat. Regina Jezabel, quæ pulchritudinis et fornositatis erat exemplar, spectans ad fenestram, cerussa depicta, mundoque muliebri composita, solis instar rutilans, cunctos intuentium recreabat oculos, cumque alios contagiosa sua pulchritudine ad peccatum traheret, ipsa prior ad illud trahebatur; unde de illa dici poterat, quod pulchritudo illam deceperat: *species decepit te*. Sic beata Magdalena mirabili pulchritudine sua alios decipiebat, et ad peccatum alliciebat: ac ipsa etiam pulchritudine sua decipiebatur, quia per illam ad peccata multa alliciebatur, et per illam facta est *mulier in civitate peccatrix*. Adhuc et alia extitit peccatorum Magdalene causa: *nimia scilicet libertas occasionibus exposita*.

3. Nimia discurrendi et licentiose vivendi libertas, est quidam puellis evidens ruinae et peccati causa: et ideo omnes republice, in quibus veræ prudentiæ leges viguerunt, hanc a mulieribus libertatem ad honestatis earum conservationem, sustulerunt. Cur enim Romani tam arcte conclusas virginæ Vestales detinuerunt? Cur sancta romana Ecclesia virginæ suas Deo sacras, votoque castitatis alligatas, tot clavibus, tot ferreis cratibus, totque muris et propugnaculis detineri jubet? cur tandem matres, quibus vel tantillum prudentiæ et pietatis inest, filias suas ita custodiunt, ut nec uno momento ab ipsis eas discedere sinant? hoc sane, quia probe sciunt, nimiam libertatem esse filiarum peccatorum multorum occasionem et causam. Quod tunc maxime accidit, cum talis earum libertas pravis occasionibus est exposita. Ipse etenim peccandi occasiones homines quosque, etiam fortiores et sanctiores, persæpe

dejiunt: quanto magis puellam juvenem et fornosam, quæ omni timore seposito, libere usquequaque divagatur; quæ libere per fora, plateasque discurrit; quæ ab hoc et ab illo litteras recipit; quæ cum lascivientibus viris conversatur; quæ aridit illi, blanditur isti; quæ ab uno recreationes postulat, et ab illo ad epulas invitatur. Talis sane libertas, simul cum peccandi occasionibus, puellam indubie in multa trahet peccata, et in apertissimum merget naufragium. Quod revera Magdalene accidit; quæ cum esset ætate juvenis, opibus dives, et parentibus orphana, ita facta est sui juris, ut adepta malam libertatem, nec sororem natu majorem sequeretur, nec Lazarum audiret, nec monitorem quemquam habere vellet; sic Dei, propriæ conscientiæ propriæque honoris oblita, fræna totaliter laxavit vitæ licentiori. Per domos discurrebat, per plateas vagabatur: tantumque abest quod peccandi occasiones vitaret; quin illas *frontose quærebat* (S. Ephrem). Igitur nimia ejus libertas, nimiaque vivendi licentia, occasionibus exposita, eam in criminum omnium abyssum pertraxit. Presentibus parentibus modestæ plerumque sunt filiæ, et a peccatis abstinere solent: *inter parentum lumina, non possunt delicta spectari*, inquit D. Hieronymus. Magdalena carebat patre et matre a quibus spectaretur, et a peccatis cohiberetur: suis ipsius domina, quo ferebat eam voluntas, progrediebatur; iniquorum societati se facile adjuungebat, peccandi occasiones quærebat et amplectabatur. Ex quo factum est, quod tot tantisque se immererit peccatis, ut facta et dicta sit *mulier in civitate peccatrix*. Ecce quales fuerint causæ peccatorum Magdalene.

Prima, fuit juvenis otio dedita. O patres, o matres, mentote, quod ipsa juvenis impudicos ex se motus germinet, ignemque efflet impurum: unde si talis juvenis otio languescat, fortiores fient hujusmodi motus, talisque ignis ardentior evadet. Ut puellæ vestræ hinc non cieantur motibus, talique igne non exardescant, curate, ut otium nesciant, et continuis occupationibus exerceantur. Illustris illa femina, quam Spiritus Sanctus a fortitudine plurimum commendat, otio nus-

quam vacabat; *panem otiosa non comedit* (Prov. 31). Vultis filias vestras fortes fieri ad vitanda quævis peccata? sategite, ut intra domos vestras operibus statui earum congruentibus sedulo incumbant; nec omnino sinatis, ut otiosæ huc et illuc vagentur.

Secunda peccatorum Magdalenæ causa fuit pulchritudo arte elaborata. O parentes, si pulchras et speciosas vobis Deus puellas dederit, laudate Deum qui aliquantulum pulchritudinis suæ radium in iis depingere voluit. Ast cavete, ne superfluis, vanis, pretiosis et profanis ornamentis hanc a Deo datam pulchritudinem, scandalosam, veneream et impudicam faciatis. Scitote, quod elaborata hæc pulchritudo, sit *invitatorium libidinis* (Tert. *de cult.*); qua nempe viri ad libidinem invitantur et provocantur. Imo et hanc pulchritudinem studiosè exultant, *periturae virginitatis argumentum* vocat S. Hieronymus: quia cum puella innatam pulchritudinem nimio studio excolit, ex hoc inferri potest, quod in luxuriam et alia peccata facile decidet. Ideo si in puellis vestris a Deo efformata quædam effulgeat pulchritudo, ars non deturpet, nec malum et pestiferum reddat quod supremus artifex sancte efformavit et delineavit.

Tertia peccatorum Magdalenæ causa fuit nimia libertas occasionibus exposita. O quam grande malum est in puellis illa discurrendi per plateas, vagandi per domos et cum hominibus frequenter discurrendi libertas! Hinc etenim oriuntur nimia curiositas, mollis otiositas, in loquendo et agendo inverecundia, religionis contemptus, virtutum neglectus, amoris profani exercitium et omnium peccatorum abyssus. Quapropter, o parentes, si recta sapitis, hanc a filiabus vestris auferte libertatem, ab his peccandi occasionibus eas amovete; intra domos vestras, quantum fas erit, eas detinete. De Juditha dicitur, quod *in superioribus domus sue fecit sibi secretum cubiculum, in quo cum puellis suis clausa morabatur, et habens super lumbos suos cilicium, jejunabat omnibus diebus vite sue præter sabbata*. O matres, sanctam hanc imitamini mulierem: simul cum filiabus vestris intra proprias domos clausæ remanete. Ibi

jejuniis et orationibus vacate: ibi labori manuum et pietatis exercitiis incumbite, et hoc modo vos, et filias vestras non declinabit in peccata, in quæ propter nimiam vagandi licentiam incidit Magdalena. Perspectis modo peccatis et causis peccatorum Magdalenæ, inquiramus, *quæ remedia ad delenda peccata sua adhibuerit*.

III PARS.

Peccatorum beate Magdalene remedia.

Si Magdalena in peccatis perseverasset, a cælo in æternum exulasset, et sempiternis inferni supplicii adjudicata fuisset. Jamvero, inspirante Patre luminum, ad se reversa, tria ad destructionem suorum criminum efficacissima adhibuit remedia: lacrymas scilicet, amorem et penitentiam: 1. *lacrymas* contritionis; 2. *amorem* Creatoris; 3. *penitentiam* et mortificationem corporis.

1. Primum remedium, quo Magdalena peccata sua lavit, et sanavit, fuerunt lacrymæ doloris et compunctionis, quibus pedes Christi simul et animam suam lavit: *lacrymis cepit rigare pedes ejus*. Hæ lacrymæ fuerunt quasi sacer baptismus, quo ab omnibus criminibus lota et sanata fuit ejus anima: *fletibus se abluit*, inquit S. Cyrianus, *lacrymis se baptizavit*. Olim populus Israeliticus, mare transiens, in Moysæ baptizatus est, et in nube. Oculi pariter Magdalenæ fuerunt quasi mare et nubes, ex quibus inundantes fluxerunt lacrymarum aquæ, quibus, tanquam baptismi salutari, ab omnibus suis lota est criminibus. Duplex fuit lacrymarum Magdalenæ effectus: exterior unus, et alter interior. Effectus exterior lacrymarum ejus fuit, erga pedes Christi, quos irrigarunt, *lacrymis cepit rigare pedes ejus*. Effectus interior lacrymarum Magdalenæ attigit animam hujus peccatricis, quam ab omnibus peccatorum sordibus abluerunt. Sicut enim, cum ministratur baptismi sacramentum, aqua lustralis quæ corpus

taugit, animam ab originali et actuali labe abluit, ita Magdalena lachrymæ, dum supra Christi corpus cadunt, sunt quasi aquæ lustrales, quæ peccatrici illius animam ab omni criminum labe abluint. Has tu peccator funde lacrymas, hoc baptismo tua dele crimina instar Magdalena, quæ, ut ait Sanctus Cyprianus, *usa est capillis pro linteo, oculis pro catino, lacrymis pro baptismo.*

2. Secundum remedium, quo usa est Magdalena ad delenda peccata sua, fuit amor Christi. Dilectio, seu sacer amor est in rebus spiritualibus, sicut ignis in corporalibus; nam sicut ignis habet virtutem rubiginis abstersivam et deletivam, ita dilectio, velut animarum ignis, dum in animam agit, omnem culpæ rubiginem ab ea abstergit et delet: *quid esse dilectionem credimus, inquit S. Gregorius, nisi ignem? quid culpam, nisi rubiginem? ergo tanto amplius culpæ rubigo consumitur, quanto peccator charitatis igne concrematur* (hom. 13 in Ev.). Magna quidem fuit rubigo peccatorum Magdalena, cum multa et magna patravertit crimina; at igne charitatis quo exarsit, ea penitus absumpsit et delevit. Ut enim Christus palam testatus est, amor sacer quo succendebatur Magdalena, fuit ignis quo consumpta, et remedium a quo sanata et deleta sunt ejus crimina; *remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum* (Luc. 4, 47). Sicut martyrium est actus perfectissimæ charitatis, a quo omnia Martyrum delentur peccata, sic Magdalena ita pie et perfecte Christum dilexit, ut sacer amor, quo exarsit, habuerit virtutem martyrii, omniaque hujus peccatrici crimina penitus deleverit.

3. Tertium remedium, quod ad delenda peccata adhibuit Magdalena, fuit penitentia; quæ ita dura et acerbæ extitit, ut eam recogitare non posset S. Gregorius, quin in fletu exiret: *consideranti, inquit, mihi de Magdalena penitentia, flere magis libet, quam aliquid dicere.* Et revera, sicut horrenda Magdalena fuerant crimina, ita et portentosa extitit ejus penitentia. Heu! quis non miretur penitentiam hujus mulieris, quæ cum esset nobilis, dives, et illicitis voluptatibus addicta, subito, sacro penitentia spiritum excitata, quasi impudens, publico ir-

ruit convivio, humi se abjicit, alta imo de pectore promit suspiria, rivos lacrymarum supra Christi pedes profundit; capillis olim crispantibus sordes eorum tergit; crebra eis oscula figit; ac deinde triginta annis in deserto austeram jugibus lacrymis, orationibus et jejuniis agit vitam, sequæ totam ad ultimum usque vitæ terminum gravioris penitentia operibus consecrat. O quam mirabilis fuit hæc penitentia! O quam salubris fuit hæc medicina, qua Magdalena peccatorum suorum plagas sanavit! Vere quidem Magdalena lacrymis, amore et penitentia in cœnaculo sua laverat crimina; hæc autem penitentiam tunc inceptam usque ad ultimum vitæ terminum prorogavit: ut criminum reliquias, seu penas peccatis debitas, si quæ essent, penitus exolveret, Deoque toto vitæ suæ tempore pro commissis peccatis satisfaceret. Ecce mulierem, quæ vere peccatrix fuerat; quæ etiam salutaria et efficacia adhibuit remedia ad sananda criminum suorum vulnera; flevit enim, amavit et penituit. Heu! quam multæ mulieres cum Magdalena sunt peccatrices! verum o quam pauca apta delendis criminibus remedia adhibent! Magdalena in remedium lacrymas adhibet, quæ, ut ait S. Petrus Chrysologus, *rigant cœlum, diluunt terram, extingunt gehennam, et delent in omne facinus latam divina promulgatione sententiam.* Ubi aliæ invenientur mulieres peccatrices, quæ peccatorum suorum sordes uberrimo lacrymarum suarum imbre expurgent? invenientur potius, quæ in vano ornatu, in luxu, in conviviis et deliciis usque ad vitæ suæ finem perseverant. Quam pauca sunt etiam, quæ ut propria deleant peccata, Deum toto corde diligant. Peccant sicut Magdalena, sed charitatis igne peccatorum rubiginem e cordibus suis non auferunt. Quemadmodum de Magdalena dicitur, quod dilexit multum, ita et de pluribus peccatricibus dici potest, quod diligant multum, et nimium; inutilis tamen, vanus et exitiosus est earum amor, quia non Christum amore sacro, sed mundum et amasios suos amore profano et impudico prosequuntur. Ubi tandem peccatrices, quæ duris penitentia operibus vacent? Ubi, quæ vigiliis, jejuniis et orationibus sedulo incumbant? ubi, quæ

suam flagellis, ciliciis et aliis mortificationibus carnem affligant? paucas quidem tales reperire est: ac paucae etiam sunt, quæ cum Magdalena audire mereantur hæc verba: *remittuntur ei peccata multa*; et paucae, quæ cum illa æternam beatitudinem consequantur. O mulieres! o viri! o vos cujuscumque status et conditionis, si tartarei veteratoris fraudibus a Dei gratia defecistis, et in grave aliquod peccatum cecidistis, sperate in Domino, qui erga omnes benignus et misericors est; vestrisque peccatis apta adhibete remedia. Exitus aquarum deducant oculi vestri, corda vestra amoris sacri ardeant incendio, vestra mortificationibus et penitentiis corpora affligantur. Hæc si faciatis, in cælo coronam gloriæ cum Magdalena obtinebitis. Amen.

FERIA VI. POST DOMINICAM PASSIONIS.

DE MAGDALENA PENITENTE.

Lacrymis cepit rigare pedes ejus (Luc. 7).

Magdalena, quæ, naturæ suæ infirmitate et maligna dæmonis suggestionē allecta, in varia et gravia inciderat peccata, divino favente auxilio, arduæ se accinxit penitentiæ, et speculum facta est, in quod peccatores omnes aspicere debent, ut peccata sua delendi et penitentiam agendi modum addiscant: *Magdalena est speculum peccatorum*. Sicut in speculo aliquid est a tergo opacum, cui splendidissima superponitur crystallus, ita Magdalena fuit quasi hominum peccatorum speculum, habens in se aliquid atrum et opacum, videlicet nigra et horrenda quæ perpetravit crimina: obscuro huic vitæ suæ primordio superponitur crystallus splendissima, nimirum sacra ejus penitentia. Quæ tanta et ita eximia extitit, ut sicut sanctus Petrus dicitur Apostolorum

princeps, sicut divus Paulus vocatur sol Doctorum, et beatus Stephanus martyr primus appellatur: ita Magdalena penitentium speculum proclamanda sit. En, peccatores, speculum, quod vobis hodie auscultandum propono. Si peccastis, penitentiam agite; utque discatis, quæ et qualis vestra debeat esse penitentia, mirandam Magdalene penitentiam sedulo inspiciat. Hanc ejus penitentiam in tota hac concione delineare conabor: ut autem digne de Maria penitente loqui valeamus, ad innocentis Mariæ patrocinium confugiamus, et mediante ejus intercessionem, Spiritus sancti gratiam supplices postulemus. *Ave.*

Cum probe cognoscant peccatores, penitentiam ipsis ad salutem esse omnino necessariam, vix eorum est unus, qui aliquam penitendi voluntatem non habeat. Penitere quidem velent omnes; attamen penitentiam ut quid asperrimum et importabile inspicientes, aliqui penitere volunt non modo sed in futuro; alii penitere volunt non vere et sincere, sed fite et apparenter; alii penitere volunt non constanter et usque ad extremum vitæ suæ terminum, sed solum ad aliquod breve tempus. Qui in futuro tantummodo penitere volunt, insipientes sunt et stulti, quia futuri temporis se dominos et arbitros esse arbitrantur. Qui fite solum penitere volunt, censendi hypocritæ, quia non ut Deum placare valeant, potius ut coram hominibus justi videantur, penitentiam suscipiunt. Qui solum ad aliquod tempus penitere volunt, dicendi viri inconstantes eo quod penitentiam assumant, ut cito ab illa desiscant et ad pristina peccata relabantur. O quam infelices omnes hujusmodi penitentes! Econtra quam felix et admirabilis est Magdalena, quæ non tarde, fite et ad aliquod solum tempus, verum prompte, sincere et constanter penitentiam egit. Penitentia enim illius fuit prompta, sincera et constans; fuit 1. *prompta* sine dilatione; 2. *sincera* sine fictione; 3. *constans* sine ulla mutatione.

I PARS.

Magdalena pœnitentia fuit prompta.

Cum quis in grave aliquod incidit peccatum, suam procrastinare et in futurum tempus differre non debet pœnitentiam; tanta celeritate ad pœnitentiam festinare debet, quanta naufragus tabulam arripit, qua salvari possit; *pœnitentiam tu peccator invade, ita amplectare, ut naufragus alicujus tabulæ fidem* (Tertul. de pœn.). Talis autem fuit celeritas et promptitudo, qua Magdalena pœnitentiam suscepit, pœnitentia enim ejus fuit promptissima; quia eam amplectata est 1. mox ut audivit Christum prædicantem; 2. mox ut sensit Christum intus sibi loquentem; 3. mox ut cognovit Christum in domo Pharisei morantem.

1. Cum concionum et miraculorum Christi fama undique volaret, uni ex ejus concionibus interesse voluit Magdalena, non ut inde conversionis suæ occasionem sumeret, sed ut Salvatoris miraretur pulchritudinem, utque verborum ejus dulcedinem, leporem et elegantiam audiret. Christus autem qui errantem et perditam hanc ovem salvare constituerat, efficacissimum sermonem habuit, in quo de ineffabili Dei in peccatores misericordia, de mortalis peccati gravitate, de paradisi gaudiis, et de inferni supplicii mirabiliter disseruit. Eo autem audito, confestim et absque ulla mora præteritam vitam detestata est Magdalena; ex tunc arctam suscepit pœnitentiam, et ad Deum totaliter conversa est: *sermone completo*, inquit Sanctus Bernardus Senensis, *mutato proposito, tota alienata revertitur domum; quæ audierat mente revolvens, ac de præterita vita sua dolens et plorans* (ser. 5 post Dom. Pass.). Non dixit Magdalena, tunc pœnitentiam agam, cum juventutis flos emarcuerit, cum faciei pulcritudo evanuerit, vel cum propinque mortis tempus adveniret; statim ut completa fuit Christi concio, eo ipso quo Christum prædicantem audivit, in amaras pœnitentiæ prorupit

lacrymas, et ad Deum penitus conversa est. O peccator, quoties audivisti Christum per prædicatores suos tua redarguentem vitia, ad morum conversionem te vocantem, et misericordiæ suæ beneficia tibi offerentem? quoties a Christo missi concionatores dixerunt tibi, Deum esse paratum ad tibi indulgendum, si ad eum in corde contrito revertaris, et si criminibus tuis penitus abrenuntiare velis; quoties dixerunt, quod hora esset jam de somno surgere, quodque si in futurum conversionem differas, evidenti de damnationis periculo exponas? et tamen Christo per prædicatores monenti, teque ad conversionem vocanti nondum obtemperasti. Erubescere, o peccator, quod conversionem tuam usque ad præsens tempus distuleris: erubescere, quod nondum ad Christum conversus sis, et saltem nunc ad eum convertere. Ne amplius tardes converti ad Dominum, jam ad ipsum convertere; jam imitare Magdalenam, cujus pœnitentia fuit promptissima, quia ad Deum conversa est mox ut audivit Christum prædicantem: *ac etiam mox ut sensit illum intus sibi loquentem.*

2. Dum Christus palam concionabatur, intus ad cor Magdalene per gratiam suam loquebatur. Intus ei dicebat: o dilecta mea quid tibi et huic vano et labili mundo? cur tot deliciis dissolveris? cur os et linguam tuam in tot Creatoris tui offensiones inquinās, cur tam vano capillorum ornatu deciperis? cur tot animas, a Deo tuo pro cœlesti regno creatas, oculorum tuorum jaculis interficis? cur tanto fastu et pompa corpus tuum vermibus corrodendum Deo tuo infinite bono præponis? cur tu misera et miserabilis valde, ex nobili prosapia nata, corpore tam formosa, naturali sapientia illustrata, in tantam turpitudinem demergeris et tamquam sus in volutabro luti in omnem carnis spurciciam absque rubore dilaberis? quid frustra deciperis, reputans has tuas delicias atque lascivias sine termino possidere? Bona quæ negligis, sunt æterna; bona quæ diligis, sunt transitoria; hæc habes communia bestiis, illa vero sunt communia angelis; illa sunt terrena, ista vero divina: illa sunt molesta, ista vero tranquilla: illa sunt parva, ista vero magna; illa dubia, ista sunt certa; illa

ad æternam damnationem conducunt, ista ad æternam felicitatem perducunt. Revertere igitur, dilecta mea: revertere, quia jam longissimo tempore te expecto, dulcissimo te invito, ulcisci dissimulo, a multis periculis te præservo: revertere, et te amplector cum gaudio, omnesque tibi offensas dimitto. Sic, inquit sanctus Bernardinus, in corde Magdalene per gratiam suam locutus est Christus: sic intus affatus est illam peccatricem, quæ mox ut Christi intus loquentis vocem audivit, absque ulla mora corde contrita est, amare flevit et asperam penitentiam strenue suscepit. Miror, quanta patientia, quanta benignitate, et quibus artibus usus sit Deus ad convertendum Pharaonem. Quid non egit Deus, ut illum a peccato averteret! Quot vocibus, quot minis, quot flagellis, quot vulneribus eum Deus a peccati somno excitare non est conatus? Jamvero obduratum penitus permansit cor illius impii, et ut ait divus Augustinus, Pharao maledictus erat corvus, qui habebat vocem corvinam. Cum ad conversionem et ad meliorem vitæ frugem eum Deus vocabat, voce corvina respondebat ille: *cras, cras*. Cum Moyses Dei nomine illum ad dimittendum populum sollicitabat, respondebat ille: *cras, cras* dimittam. Sic respondebat Pharao, et sic respondere solent peccatores. Cum illos Deus intus monet, et ad penitentiam vocat respondent: *cras, cras*. Cum inspirat et intus suadere conatur Deus, ut aliena restituant; respondent: *cras, cras*. Cum ad procam inhonestam dimittendam, ad pravos habitus eradicandos, et ad pie vivendum illos Deus internis inspirationibus sollicitat, semper respondent: *cras, cras*, vel intra aliquod tempus hæc omnia fient. O maledicti corvi, qui cum sua voce corvina æternam sibi parant ruinam: *cum facis vocem corvinam, occurrit tibi ruina* (Aug. ser. 16 de tem.). Hanc sane vocem non fecit Magdalena; hæc non dixit: *cras, cras* convertar ad Dominum: non dixit: intra aliquod tempus mea deflebo peccata; statim ac audivit Christum prædicantem, eumque intus loquentem sensit, mox ingemuit et corde contrito penitentiam egit. Miramini promptam Magdalene penitentiam, atque intuemini qua alacritate Christum quaesivit, mox ut illum in Pharisæi domo recumbentem cognovit.

3. Magdalena, cujus publica et scandalosa fuerant peccata, publicam et solemnem prompte suscepit penitentiam. Parum ei visum est, quod, audito Christo, statim ingenuerit et intra domesticos parietes de peccatis doluerit: voluit insuper palam doloris et penitentiae suæ signa exhibere. Et ideo sciens, quod Christus in Simonis Pharisæi domo accumberet, illum festina adivit, ad pedes illius humiliter se inclinavit, inundantibus eos lacrymis lavit, pretiosis capitis sui crinibus tersit, unguento unxit, aliaque penitentiae suæ signa palam edidit: *ut cognovit, quod accubisset in domo Pharisæi, attulit alabastrum unguenti; et stans retro secus pedes ejus, lacrymis cepit rigare pedes ejus, et unguento ungebat*. Magdalena penitentiam non distulit usque ad mortem, nec usque ad senectutem, immo neque in crastinum: confestim, seu eo ipso quo scivit et cognovit ubi esset Christus, absque ulla mora illum adiit; ac in multorum adstantium conspectu præterita flevit peccata, et arduis penitentiae operibus incubuit: *ut cognovit, quod accubisset in domo Pharisæi*. Magdalenam a tam promptæ et extraordinariæ penitentiae proposito multa avertere poterant; multaque actioni tam arduæ et tam præclæræ se opponere videbantur; generis scilicet nobilitas; Pharisæorum illusiones, adstantium calumniæ, honoris proprii jactura, convivantium multitudo; ac etiam timor, ne a Christo sanctissimo et æquissimo iudice repulsam pateretur. Magdalenam nec hæc, nec alia quævis a publicæ penitentiae proposito deterrere potuerunt: absque ulla enim dilatione, mox ut cognovit ubi esset Christus, protinus ad illum se contulit, et quæ antea se palam peccatricem exhibuerat, illico se penitentem palam professæ est: *ut cognovit*.

Fortem hanc mulierem a sancto hoc proposito procul dubio avertere conatus est satanas: intus certe illam allocuta est ipse doli artifex, objicens ei omnia, quæ illam a penitentiæ proposito amovere poterant. Intus dixit ei: o mulier, juvenis es, pulchra es, nobilis es et dives: ergo sectare mores, quos usque modo tenuisti, bonisque tibi a Deo et natura concessis pacifice frui. Si vero penitentiam agere cogites, ne festines: Deus enim

qui usque ad præsens tempus te expectavit, patientiam adhuc habebit in te; nec minus erga te bonus erit, elapsis aliquibus annis, quam nunc: ideo ne tam properes; satis enim erit, quod tunc poenitentia te accingas, cum ad proveciorem ætatem perveneris. Fortasse addebat et susurrabat satanas: o mulier, si scires, quam dura sit poenitentia, ad eam tam cito tamque ardentem non advolares: in tanti momenti negotio consilium adhibe; expecta, dum probe noveris quantus sit poenitentia rigor, et quantæ tuæ vires; quum autem hæc et alia aliquamdiu probe cognoveris, tunc de suscipienda poenitentia cogitare poteris. His et aliis artibus dæmon Magdalenam a poenitentia prompte suscipienda avertere pertentavit, quæ tamen tentanti diabolo fortiter restitit; ac mox ut cognovit quod Christus esset in domo Pharisei, ad eum properavit, ut gravem et austeram palam amplecteretur poenitentiam: *ut cognovit*. Tanta hæc Magdalena fuit promptitudo et celeritas, ut Chrysologus eam ad Christum poenitentia causa non solum properasse, sed quasi advolasse dicat: *ipsum convivii percolat ad secretum, et domum lætitiæ facit domum lamentationis et planctus*. Ideoque laudanda Magdalena poenitentia, promptitudo, quæ ut audivit Christum predicantem, ut sensit illum intus loquentem, et ut cognovit illum in Pharisei domo accumbere, mox et absque ulla mora ad Deum conversa est. O peccatores, Magdalenam imitamini; ne tardetis converti ad Dominum, ne dicatis: convertat ad Dominum, cum mors appropinquabit, cum insennero, vel cum negotiis, quibus obruo, finem fecero; ne dicatis: intra aliquod tempus, vel paucis elapsis diebus totum me poenitentia operibus adicam: confestim ac modo, hac ipsa die vestra abjicite crimina, et ex toto corde poenitentiam suscipite. *Hora est jam de somno surgere*: non in futuro, jam hora est a peccati somno surgendi, et poenitendi. Jam ergo prompte, et sine ulla mora poenitentiam suscipite instar Magdalena, cujus poenitentia fuit prompta sine dilatione: *ac etiam sincera sine ulla fictione*.

II PARS.

Magdalena poenitentia fuit sincera.

Poenitentiam Tertullianus moneta recte comparat. Sicut enim alia bona, et alia falsa est moneta, ita poenitentia alia ficta, et alia sincera est. Ficta fuit Saulis, Antiochi, Judæ, et aliorum multorum poenitentia; Magdalena poenitentia vera fuit et sincera, quia non fecte, sed vere, et sincere 1. de peccatis doluit: 2. peccata delavit: 3. pro peccatis satisfecit.

1. Poenitentia vera et sincera esse non potest, si homo poenitens de commissis peccatis intus et in corde non doleat. Ploret, pectus tundat, et externa quævis alia doloris signa edat, quantum voluerit, si externus ille dolor ab interno cordis dolore non procedat, ficta hæc et inutilis est poenitentia; nec quomodocumque vera et sincera esse potest, si de perpetratis criminibus cor vere non doleat. Sicut enim omne peccatum a cordis pravitate manat, ita et vera poenitentia a corde oriri debet; nec unquam ut sincera habenda, si cor commissa peccata non detestetur, ac de iis non doleat.

Magdalena quæ peccatrix fuerat, ut sua per poenitentiam deleret crimina, flevit, ingemuit, aliaque externa doloris signa edidit; externus autem ejus dolor ab interno procedebat. Magna et portentosa fuere externa doloris signa, quæ exhibuit Magdalena, ad magnus et inexplicabilis fuit dolor internus, quo cor illius conficiebatur. Quis enim dicat, quanto dolore cor ejus angebatur, cum coram Christo et convivis, humi prostrata, uberrimas fudit lacrymas, suisque capillis pedes Salvatoris humiliter et studiosè tersit: *quo dolore ardet, quæ flere etiam inter epulas non erubescit* (S. Greg.)? Tunc sane tantus ejus extitit dolor, ut quantus fuerit humano eloquio explicari nequeat. Magdalena ex peccatrice subito facta est contemplatrix: in medio enim convivii et convivarum, sua mente revolvebat crimina, utque ad ea detestanda excitaretur,

urgentissima doloris incentiva meditabatur. Tunc, inquit sanctus Bernardinus, Magdalena recolebat quæ fecerat, considerabat cur fecerat: videbat peccatorum suorum multitudinem, cernebat turpitudinem, ponderabat magnitudinem, sentiebat ingratitudinem, et his omnibus considerationibus ad dolendum de peccatis ita alliciebatur, ut explicari et concipi non possit, quanto dolore tunc cor ejus afficeretur: *quis*, ait S. Bernardinus, *exprimere queat cordis sui dolorem?* Vera ergo et sincera fuit Magdalena penitentia, quia vero et sincere de peccatis doluit: *ac etiam quia peccata deleuit.*

2. Hoc distat inter fictam et veram penitentiam: quod penitentia ficta peccata numquam deleat; ea potius aggravet et multiplicet; penitentia autem vera et sincera peccata deleat. Unde Petrus Cellensis penitentiam appellat *naufragium vitiorum*, quia, si vera sit, per illam omnia naufragantur et tolluntur crimina. Ideo etiam sanctus Gregorius Nazianzenus penitentiam vocat *diluvium peccatorum*: quia scilicet sicut diluvium generale ad purganda omnia mundi inquinamenta factum est: ita penitentia, si vera et sincera sit, omnia animæ penitentis peccata tollit et delet. O quam ficta, falsa et inutilis multorum penitentia! quam multi veram illam non habent penitentiam, cujus virtute omnia delentur crimina! At Magdalena penitentiam habuit non fictam, sterilem et inefficacem: verum adeo sincere et efficaciter penituit, ut omnia ejus deleta sint crimina; et ideo Christum audire meruit dicentem, remissa ejus esse peccata: *penituit et flevit Magdalena; ideo audire meruit: remittuntur tibi peccata tua* (S. Leo ser. de pass.). Hæc est martyrii virtus, quod omnia penitus deleat crimina. Martyrium enim vocatur baptismus sanguinis, quia sicut per baptismum omnia hominis baptizati lavantur peccata, ita et per martyrium omnia Martyris delentur crimina. Magdalena autem penitentia fuit quasi martyrium; licet enim hæc mulier vere martyr non fuerit, cum revera sum pro Christo sanguinem non fuderit: per penitentiam tamen effecta est quasi martyr: *meretrix illa non fudit sanguinem, sed fontes*

lacrymarum profudit, et diluit peccata (Ghrysol. in Ps. 50). Multa et magna ipsius peccata penitentia, quam inivit, quasi baptismo, omnia deleta sunt: *a maximis peccatorum sordibus largissimo lacrymarum fonte purgata est* (Ghrysol. serm. 93). Magdalena ergo penitentia extitit vera et sincera, quæ ad omnia ejus peccata delenda suffecerit: nec minus extitit sincera *ex eo quod per illam pro peccatis satisfecerit.*

3. Ut vera, integra et perfecta sit penitentia, Deo offenso satisfacere debet: quantumvis enim bonus et misericors sit Deus, ejus tamen justitiæ penitentiam quodammodo satisfacere tenetur peccator: *in penitentia quoque causa justitia Deo præstanda est* (Tert. de penit. 3). Hæc quidem Deo exhibenda satisfactio; tuncque vere et perfecte Deo per penitentiam satisfaciunt peccatores, cum ad satisfaciendum eadem assumunt, quibus ad eum offendendum usi fuerant; ac faciunt servire justitiæ satisfactionem quæ prius iniquitati servire fecerant: *sicut exhibuistis membra vestra servire immunditiæ, et iniquitati ad iniquitatem; ita nunc exhibete membra vestra servire justitiæ in satisfactionem* (Rom. 6, 19). En quomodo per penitentiam Deo satisfacere debeat peccator: en itidem quomodo per penitentiam Deo Magdalena satisfecerit. En qualis sit oporteat satisfactio, ut vera sinceraque dicatur; en etiam qualis fuerit Magdalena satisfactio. Ipsa enim omnia criminum suorum instrumenta in virtutum et satisfactionum instrumenta convertit: atque, ut ait Sanctus Bernardinus Senensis, *in septem offenderat ista peccatrix, et septem oppositas adducit satisfactiones, ac quot in se habebat oblectamenta culparum, tot obtulit sacrificia satisfactionum*. Magdalena fuerat frontosa ad peccatum; in domo autem Pharisei nec palam se manifestare audeat, stat retro: *stans retro*. Magdalena fastu et superbia sua omnibus dominari ambiebat; in domo autem Pharisei Christi pedibus se provolvit: *secus pedes ejus*. Hæc oculis usa erat ad allicienda sibi juvenum corda, et in Pharisei domo iis utitur ad lavandos Christi pedes: *lacrymis cepit rigare pedes ejus*. Capillos ad vanum corporis

sui ornamentum exhibuerat, et in domo Pharisei eos ad abstergendos Christi pedes insumit; *et capillis capitis sui tergebat.* Ore impudica dederat oscula, et in Pharisei domo pedes Domini osculans, os in Redemptoris sui vestigia figit; *et osculabatur pedes ejus.* Unguentis pretiosis proprium corpus delinierat; et in domo Pharisei ea ad unguendos Christi pedes profudit: *et unguendo ungebat.* Magdalena tandem, ut Deo per penitentiam perfecte satisfaciat, omnia quibus antea abusa erat ad malum, in bonum opus et in pietatis instrumenta convertit. Hæc ut ait S. Gregorius, *convertit ad virtutum numerum, numerum criminum, ut totum Deo serviret in penitentia, quod ante servierat in culpa.* O mirabilem Magdalene satisfactionem. Quam ingenua et integra extitit ejus penitentia! cum vere de peccatis dolerit, peccata deleverit et pro peccatis satisfacerit. O fratres, si cum Magdalena peccastis, cum illa penitentiam agite, si illam peccantem imitati estis, imitamini et penitentem: *si te deliquisse meministi, suadeo, ut Maria Magdalene conversionis recorderis* (S. Aug. serm. 1, de Ass.). Si peccastis, Magdalene recordamini, et penitentiam ejus imitamini; sit penitentia vestra sincera et integra quæ a dolore interno oriatur, quæ cuncta vestra deleat peccata, et quæ Deo perfecte satisfaciat. *Penitentiam agite, ut Deum iratum placare valeatis: penitentiam agite, ut vestra deleatis crimina: penitentiam agite, ut gratiam deperditam recuperetis: penitentiam agite, ut inferni supplicia devitare et paradisi gaudia obtinere possitis.* Demum instar Magdalene penitentiam agite prompte, sincere, ac etiam constanter.

III PARS.

Magdalene penitentia fuit constans.

Magdalena non illos est imitata penitentes, qui continua instabilitate a peccato ad penitentiam, et a penitentia ad peccatum migrant: postquam duram assumpsit penitentiam, in ea constan-

ter perseveravit, adeoque constantiore penitentia excelluit ut comparari possit penitentia Davidis, Jobi et sancti Joannis Baptiste: 1. *Davidis*, qui semper flevit; 2. *Jobi*, qui cilicium super carnem suam consuit; 3. *sancti Joannis Baptiste*, qui in arctioris penitentia operibus usque ad mortem perseveravit.

1. Peccavit quidem David; ut autem sua deleteret crimina, amaras penitentia lacrymas fudit, nec penitentia terminos posuit, quin imo toto vite tempore flevit: unde lacrymas suas panes vocat, dicens: *lacryme meæ fuerunt mihi panes die ac nocte* (Ps. 45). Panes erant ejus lacrymæ, quia sicut toto vitæ suæ tempore usus est pane ad victum: ita et toto vitæ tempore usus est lacrymis, ut Deo per penitentiam satisfaceret. Certum est, justificatum fuisse prophetam, cum tactus dolore cordis intrinsecus, suum confessus est peccatum, dicens, *peccavi*: jamvero qui justus confitendo fuerat effectus, voluit lacrymas fundendo semper esse penitens. Et ideo ita constanter penitentia adhesit, ut reliquo vitæ suæ tempore fleverit: est tãndiu lacrymis ad penitentium, quamdiu pane ad victum usus sit: *lacryme meæ fuerunt mihi panes die ac nocte.* Prophetam penitentem perfectissime imitatus est Magdalena. Peccaverat ille, et peccaverat ista; justificatus fuerat ille, et justificata fuerat ista; sicut autem propheta, licet jam justificatus, toto tamen vitæ tempore flevit, ita Magdalena, licet jam justificata, toto vite tempore penitentia adhesit, tamque firmiter penitentiam egit, ut usque ad mortem fleverit, suaque semper peccata detestata sit: *Magdalena semper dolebat, semper in vita sua flebat quæ fecerat* (serm. ad frat. int. op. S. Aug.). De Magdalena refert sanctus Evangelista, quod aliquando flere cœperit: *lacrymas cœpit rigare pedes ejus* (Luc. 7); non legimus autem quod illa plorare aliquando desierit, quia usque ad mortem in fletu et lacrymis perseveravit: *mulier flevit, et in fletu perseveravit* (S. Aug. med. 30). Lacrymas, quas ad lavanda crimina fundere cœpit, pro margaritis habuit, quibus ad mortem usque se exornavit: *quidnam, inquit Chrysostomus, illis oculis formosius, perpetuo lacrymarum imbre, quasi margaritarum decore ornatis?* Ita ergo con-

stanti Magdalena penitentia enituit, ut similis fuerit penitentia Davidis, qui semper flevit; pariterque similis fuerit penitentia Jobi, qui se cilicio semper induit.

2. Licet Job esset vir justus et sanctissimus, duram tamen et austeram suscepit penitentiam, quam ipse his verbis attingit: *saccum consui super cutem meam, et operui cinere carnem meam, facies mea intumuit a fletu, et palpebræ meæ caligaverunt* (Job. 16). Dura et acerba hæc Jobi penitentia, cum cilicio se induerit, cinere se operuerit, a fletu facies ejus intumuerit, et palpebræ ejus caligaverint. Ad hæc ejusmodi penitentia fuit etiam diuturna et constans, quia saccum et cilicium non brevi solum aliquo tempore portavit; illud super cutem consuisse dicit, ut ostendat, quod toto vitæ tempore illo opertus fuerit, quodque usque ad mortem penitentiam prorogavit: *saccum consui super cutem meam*. O vere asperam et constantem Jobi penitentiam! At non minus acerba, nec minus constans extitit Magdalena penitentia: ipsa etenim, abjecto omni muliebri ornatu, ablegatis cunctis mundi et carnis deliciis, in vastam solitudinem et horrendam secessit speluncam, ubi triginta annis, seu usque ad mortem corpus suum duris et variis penitentia exercitiis cruciavit. Ibi fletibus sæpe facies ejus intumuit, ibi arctioribus jejuniis carnem suam afflixit; ibique ita pertinaciter et constantem asperrimæ vitæ methodo adhasit, ut saccus, quem cuti quasi assuerat, totaliter putruerit. Unde cum humano omni careret subsidio, alias vestes quibus operiretur non habuit: verum, ut ait D. Bernardinus, ope divina ita ejus increverunt capilli, ut iis solis totum corpus reliquo vitæ tempore opertum et quasi indutum fuerit. O penitentiam vere constantem! Quid plura? Magdalena penitentia imitata est penitentiam S. Joannis Baptistæ, qui in variis penitentia operibus usque ad mortem perseveravit.

3. Sicut sanctus Joannes Baptista vocatur *exemplar penitentium*, ita Magdalena a sancto Bernardino dicitur *penitentia forma*. Sicut S. Joannes ivit in desertum, ut penitentia operibus vacaret, ita Magdalena in solitudinem secessit, ut portentosa penitentia corpus suum cruciaret. In deserto

Joannes erat brutorum socius, melote indutus, ac non manducans, neque bibens: et Magdalena, inquit sanctus Bernardinus, *in solitudine erat ferarum socia, vestibus humanis cauta, propriis capillis operata, et non habens cibum humanum*. In deserto Joannes sub dio dormiebat, ac nuda humus erat lectus, in quo decumbebat: Magdalena autem, ait idem S. Bernardinus, *thalamum habebat coelum, lectum habebat humum*. In deserto tandem ita constanter permansit Joannes ut ibi in arctioris vitæ exercitiis usque ad vitæ finem perseveraverit: et Magdalena in similibus penitentia operibus usque ad mortem in solitudine constanter perseveravit. Cum discessissent nuntii, quos ad Christum miserat Joannes Baptista, de illo ad turbas dicere cepit Salvator: *quid existis in desertum videre? arundinem vento agitatam!* Perinde ac si dicat Christus: credideratis forte, Joannem esse virum inconstantem iis similem arundinibus, quæ levissima quavis flante aura ab una in aliam partem facillime moventur? Arbitrabamini forsan, transitoriam esse Joannis penitentiam, quodque ille instar arundinis mutaretur, ac a vita penitente ad vitam deliciis affluentem facile declinaret? At fallimini: Joannes enim non est arundo vento agitata: nulla in eo est inconstantia; penitentia ejus constantissima est et usque ad vitæ illius finem perseverabit. Magdalena pariter non fuit arundini similis: penitentiam enim non ad tempus solum amplexata est; in spelunca sua usque ad mortem fletibus, jejuniis, aliisque mortificationibus constanter vacavit. O mulierem in durioris penitentia exercitiis vere constantissimam! Heu quam pauci eadem pollent constantia? quam pauci constanter penitentia adherent! plerique penitentes, ut luna mutantur, et tamquam arundines moventur: si hodie penitentiam suscipiant, cras, vel paucis elapsis diebus ab eo desiscunt, et in priora peccata labuntur: si hodie penitentiam amplectantur, adveniente levi tentationis vento tamquam arundines agitantur, et relicta penitentia ad gravia peccata declinant. O exitiosam hujusmodi hominum inconstantiam, o quam grave iis inest salutis periculum! Non enim visis illis inconstantibus, verum his qui usque ad mortem perse-

veraverint, promittitur beatitudo: *qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Etiam si quis diu in deserto habitaverit, flagellis corpus millies cruentaverit, crebris carnem suam jejuniis afflictaverit, et alia multa penitentiae opera fecerit, si humana fragilitate et inconstantia sua non perseveraverit, ac iis relictis penitentiae exercitiis, in lethale aliquod peccatum infeliciter lapsus fuerit, salvus non erit; aeternum damnabitur et aeterna morte peribit, si saltem ante mortem penitentiam non agat: *cum aperit se justus a iustitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur* (Ezech. 18). Itaque non solum prompte et sincere, constanter quoque cum Magdalena penitentiam agite: qua mediante, gratiam et gloriam a Deo obtinebitis. Amen.

DOMINICA PALMARUM.

DE AMBITIONE.

Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam
(Matth. 21, 5).

Licet ambitio sit vitium maxime detestandum, a piis tamen doctisque viris sancta quaedam agnoscitur et commendatur ambitio, qua, non peritura hujus mundi, sed caelestia et in sempiternum mansura bona appetuntur. Pia hac ambitione succendebatur cor divi Pauli, qui pictos fictosque saeculi non exquirebat honores; atque ad veras, solidas et aeternas caeli dignitates anhelans, dicebat: *Quae retro sunt obliviscens, ad ea vero quae sunt priora extendens meipsum, ad destinatum persequor, ad bravium supernae vocationis Dei* (ad Philip. 3, 23). Eadem laudabili et pia ambitione exarserunt plures alii viri sanctissimi, de quibus dici potest, quod prae omnibus aliis homi-

nibus fuerint ambitiosi, quia non parva, sed magna; non terrena, sed caelestia; non humiles et vanae hujus mundi dignitates, sed praedivites et sublimes caeli sedes concupierunt. O utinam ad aeternos illos honores omnium adspiraret ambitio! utinam caelestes thronos cuncti spectarent, et summo affectu appetere! utinam hic esset scopus, ad quem homines cuncta sua desideria, veluti ignitas sagittas jacularent! Verum, proh dolor! feda hominum saeculi hujus ambitio in labilibus mundi sinit honoribus, casque ambitiosi solummodo appetunt dignitates, quas nihili pendere deberent. Eas contemnere et fugere docet hodie Christus, qui dum ab hominibus ut rex honoratur, non curru regio vehi, at humili vult sedere jumento: *Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam.* Parvipendendas, aut saltem non ambiandas ecclesiasticas, aut saeculi dignitates hodie docebitis. Ave.

Ambientium Ecclesiae et saeculi dignitates, *alii* sunt indigni: *alii* digni, non vero digniores; et *alii* digni et digniores. *Indigni habendi*, qui scientia, vel pietate, vel prudentia ad exercendas dignitates sufficiente non pollent: *digniores* vero reputandi non semper doctiores, qui aliquando omni dignitate indigni sunt: utique illi qui pensatis quibusque, et ponderatis simul eorum scientia, pietate et prudentia ad portandum onus dignitatum capaciores et magis idonei censentur. Ambitionis autem virus in omnes diffundi solet: spiritus superbiae tam indignos, quam dignos communiter agitat; ac ad beneficia et ad dignitates appetitu inordinato omnes plerumque aspirant. Jamvero nec indigni, nec digni, nec digniores transitorias mundi dignitates ullo modo ambire debent. Ut enim mox videbimus beneficia et saeculi dignitates ambire non debent 1. indigni; 2. neque digni; 3. neque ipsi digniores.